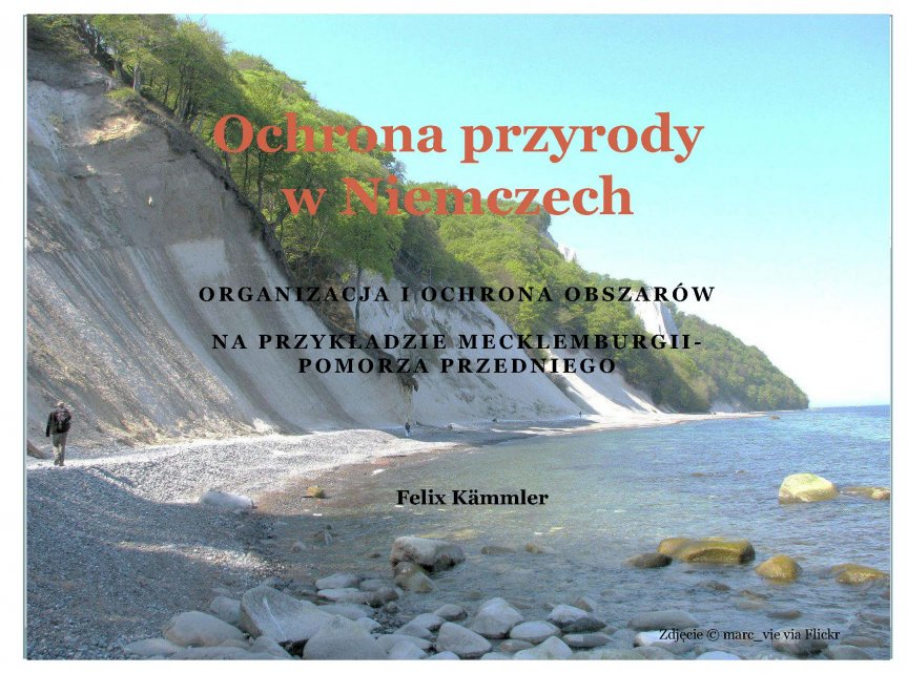

Ochrona przyrody w Niemczech

**ORGANIZACJA I OCHRONA OBSZARÓW
NA PRZYKŁADZIE MECKLEMBURGII-
POMORZA PRZEDNIEGO**

Felix Kämmler

Mezoregiony fizyczno-geograficzne

Niż północnoniemiecki
(=Niż Środkowoeuropejski)

Mittelgebirge (Średniogórze
Niemieckie)

Ziemia Podalpejska

Alpy

Mezoregiony fizycznogeograficzne

Niż północnoniemiecki
(=Niż Środkowoeuropejski)

Pole rzepaku k. Elsfleth

Mezoregiony fizycznogeograficzne

Mittelgebirge (Średniogórze Niemieckie)

Las Turyński (niem. Thüringer Wald)

Mezoregiony fizycznogeograficzne

Ziemia Podalpejska

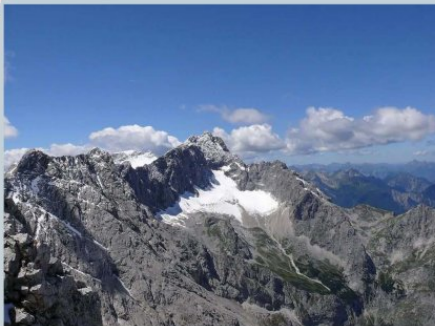
Widok na jezioro Forggensee z zamku Neuschwanstein

Mezoregiony fizycznogeograficzne

Alpy

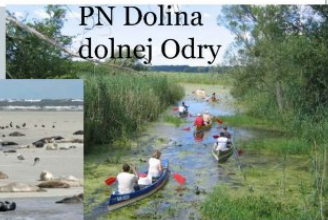
Zugspitze (2962,06 m n.p.m.)

Chronione obszary wielkoprzestrzenne

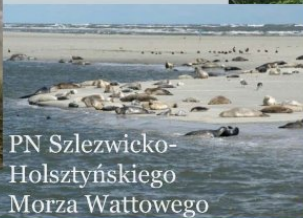
PN Berchtesgarden

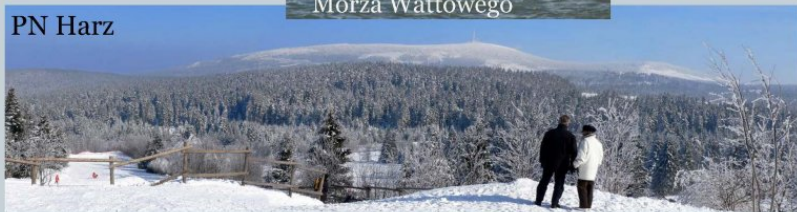
PN Dolina
dolnej Odry

PN Szlęzwicko-
Holsztyńskiego
Morza Wattowego

PN Harz

Chronione obszary wielkoprzestrzenne

Niemiecki	Skrót używany w Niemczech	Polski	Skrót używany w Polsce	Powierzchnia (łądowa)	Kategoria IUCN
Nationalpark	NLP	Park Narodowy	PN	3.003 - 32.200 ha	II
UNESCO-Biosphären-reservat	BR	Rezerwat biosfery UNESCO	RB	17.081 – 278.660 ha	IV-V
Naturpark	NP	Park Przyrody ($\approx$ Park Krajobrazowy)	PK	4.800 - 375.000 ha	V-VI

Parki Narodowe

- 14 PN o powierzchni lądowej 194.362 ha
- 0,54 % Niemiec (w porównaniu: 1 % w Polsce)

Zdjęcie: Lencer via Wikimedia Commons, CC-BY-SA-3.0

Parki Narodowe

- 14 PN o powierzchni lądowej 194.362 ha
- 0,54 % Niemiec (w porównaniu: 1 % w Polsce)

Zdjęcie: Lencer via Wikimedia Commons, CC-BY-SA-3.0

Parki Narodowe w Meklemburgii i na Pomorzu Przednim

Zdjęcie ©Landesamt für innere Verwaltung MV, via www.geoportal-mv.de

Parki Narodowe w Meklemburgii i na Pomorzu Przednim

Zdjęcie ©
Jürgen
Evert via
fotocomm
unity.de

Zdjęcie ©
marc_vie via
Flickr

PN Vorpommersche
Boddenlandschaft (Krajobraz
zalewowy Pomorza Przedniego)

PN Jasmund
(półwysep na Rugii)

PN Müritz (największe
jezioro w Niemczech)

Zdjęcie © Müritz-Nationalpark via
Facebook

Rezerwaty biosfery

- 16 RB o powierzchni lądowej 1.312.258 ha
- 3,7 % Niemiec

Zdjęcie: Lencer via Wikimedia Commons, CC-BY-SA-3.0

Rezerwaty biosfery

- 16 RB o powierzchni lądowej 1.312.258 ha
- 3,7 % Niemiec

Zdjęcie: Lencer via Wikimedia Commons, CC-BY-SA-3.0

Rezerваты biosферы в Мекленбургии и на Поморзу Предним

Zdjęcie ©Landesamt für innere Verwaltung MV, via www.geoportal-mv.de

Rezerваты biosферы в Мекленбургии и на Поморью Предним

RB Schaalsee (jezioro)

Zdjęcie:
Niteshift
via
Wikimedia
Commons,
CC-BY-SA
3.0

RB Südost-Rügen
(Południowo-wschodnia
Rugia)

Zdjęcie:
Rauenstein
via
Wikimedia
Commons,
CC-BY-SA
3.0-2.5-2.0-
1.0

RB Flusslandschaft Elbe – MV
(Krajobraz Łaby – obszar Mecl. i
Pomorza Przedniego)

Zdjęcie © BR Flusslandschaft Elbe – MV

Zdjęcie © Landesamt für innere Verwaltung MV, via www.geoportal-mv.de

Parki Przyrody (Naturparks)

(≈ Parki Krajobrazowe)

- 104 Parki Przyrody o powierzchni >9.500.000 ha
- 27 % Niemiec

Parki Przyrody (Naturparks)

(≈ Parki Krajobrazowe)

- 104 Parki Przyrody o powierzchni >9.500.000 ha
- 27 % Niemiec

Parki Przyrody (Naturparks) w Meklemburgii i na Pomorzu Przednim

Zdjęcie ©Landesamt für innere Verwaltung MV,
via www.geoportal-mv.de

Zdjęcie:
Botaurus
via
Wikimedia
Commons,
Public
Domain

Zdjęcie ©
Stiftung
Umwelt- und
Naturschutz
MV

Flusslandschaft Peene (Krajobraz
rzeki Piany) (od 2011)

Am Stettiner Haff (Nad
Zalewem Szczecińskim)

Feldberger Seenlandschaft
(Pojezierze feldberskie)

Chronione obszary wielkoprzestrzenne

Symbole Parków

Nationale
Naturlandschaften

Zdjęcie: EUROPARC
Deutschland e.V., via
www.nationale-naturlandschaften.de

Parki Przyrody

Naturpark
Nossentiner/Schwinzer Heide

Naturpark
Feldberger Seenlandschaft

Naturpark
Mecklenburgische Schweiz
und Kummerower See

Naturpark
Insel Usedom

Naturpark
Am Stettiner Haff

Naturpark
Sternberger Seenland

Naturpark
Flusslandschaft Peenetal

Parki Narodowe

Nationalpark
Vorpommersche
Boddenlandschaft

Nationalpark
Jasmund

Müritz-
Nationalpark

Rezerwaty biosfery

Biosphärenreservat
Südost-Rügen

Biosphärenreservat
Schaalsee

Biosphärenreservat
Flusslandschaft Elbe-
Mecklenburg-Vorpommern

Program Parków Narodowych NRD

- Utworzenie 5 Parków Narodowych i kolejnych rezerwatów w ostatnich dniach NRD
- „srebrna zastawa” do zjednoczenia Niemiec

Michael Succow, biolog

Program Parków Narodowych NRD

- Rozpoczęcie inicjatywy obywatelskiej „Park Narodowy Müritz” w listopadzie 1989
- Podróż 4 działaczy na rzecz ochrony środowiska do Bonn w grudniu 1989
- Opracowanie programu PN
- Realizacja programu w ciągu 11 miesięcy

Michael
Succow

Zdjęcie © Right
Livelihood Award
Foundation

Matthias
Platzeck

Zdjęcie: Bundesarchiv,
Bild 183-1990-0119-
315 / Mittelstädt,
Rainer - CC-BY-SA

Program Parków Narodowych NRD

- od stycznia do maja 1990: Michael Succow zastępcą ministra ds. środowiska NRD
- 16 marca 1990: Tymczasowa ochrona 24 dużych rezerwatów
- 18 marca 1990: Pierwsze wolne wybory w NRD

Program Parków Narodowych NRD

- 12. września 1990:
Powołanie
5 parków narodowych
6 rezerwatów biosfery
3 parków przyrody
(Naturparke)
- 1. października 1990:
Wejście w życie
- 3. października:
zjednoczenie Niemiec

Bundesarchiv, Bild 183-1990-0808-013
Foto: Uhlemann, Thomas | 8. August 1990

Rada ministrów NRD
(sierpień 1990 r.)

Zdjęcie: Na podstawie pracy Lencera via Wikimedia Commons, CC-BY-SA-3.0

1. PN Jasmund

2. PN Krajobraz
zalewowy Pomorza
Przedniego

3. PN Müritz

4. PN Hochharz
(dziś PN Harz)

5. PN Szwajcaria
Saksońska

Zdjęcie: Na podstawie pracy Lencera via
Wikimedia Commons, CC-BY-SA-3.0

Program Parków Narodowych NRD

- Obszary znajdowały się często na terenie:
 - dawnych poligonów Armii Czerwonej
 - dawnych państwowych obszarów polowań (niem. Staatsjagd)
 - dawnych obszarów granicznych
- Konieczność usunięcia dawnych budynków

Otwarcie góry Brocken w dzisiejszym PN Harz

Brocken dziś

Zdjęcie: Medienservice
Paul Wenzel und Steffen
Paatz GbR, Leipzig, via
Wikimedia Commons -
GFDL lub CC-BY-SA-3.0

Zdjęcie: Axel Hindemith via Wikimedia Commons - Public Domain

Otwarcie góry Brocken w dzisiejszym PN Harz

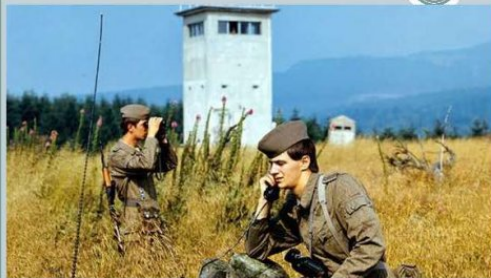
Zdjęcie: bild.de / archiwum

3. grudnia 1989 r.
Manifestacja na
rzecz otwarcia
Brocken

Zdjęcie: © picture-alliance/
ZB fotograf: Hansjörg
Hörsejau, via ndr.de

Otwarcie góry Brocken w dzisiejszym PN Harz

Zdjęcie: © picture-alliance/ ZB Fotograf: Hans Wiedl, via ndr.de

Brocken przed otwarciem

Brocken w 1990 r.

Zdjęcie: © picture-alliance / akg-images / Fotograf: Brigitte Hellgoth, via ndr.de

Ochrona Doliny Dolnej Odry

- 1995: Utworzenie PN Dolina Dolnej Odry (projekt polsko-niemiecki)

jako inicjatywa Mathiasa Platzcka -
ministra ds. środowiska
kraju związkowego
Brandenburgia 1990-1998 r.

Zdjęcie: n24.de

Matthias Platzeck nad Odrą

Założyciele Programu Parków Narodowych dziś

- Michael Succow otrzymał m. in. „alternatywną Nagrodę Nobla” w 1997 r.
- Spotkanie z okazji 20-lecia programu parków narodowych w 2010 r.

Założyciele Programu Parków
Narodowych NRD

Obszary Natura 2000

Niemiecki	Skrót używany w Niemczech	Polski	Skrót używany w Polsce	Powierzchnia (łądowa)	Kategoria IUCN
EU-Vogelschutzgebiet (Special Protected Area)	SPA	Obszar specjalnej ochrony ptaków	OSO (SPA)	ok. 300 – 130.000 ha	II-V
FFH-Gebiet / Gebiet von gemeinschaftlicher Bedeutung (Site of Community Importance)	GGB (SCI)	Obszar ochrony siedlisk mający znaczenie dla Wspólnoty	SCI	ok. 10 – 17.000 ha	II-V
FFH-Gebiet / Besonderes Schutzgebiet (Special Area of Conservation)	BSG (SAC)	Specjalny obszar ochrony siedlisk	SOOC (SAC)	jeszcze nie uznany w Meklemburgii i na Pomorzu Przednim, obszar jak SCI	II-V

Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO/SPA)

- 740 obszarów o powierzchni lądowej 4.009.767 ha
- 11,2 % Niemiec

Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO/SPA)

- 740 obszarów o powierzchni lądowej 4.009.767 ha
- 11,2 % Niemiec

Obszary specjalnej ochrony ptaków w Meklemburgii i na Pomorzu Przednim

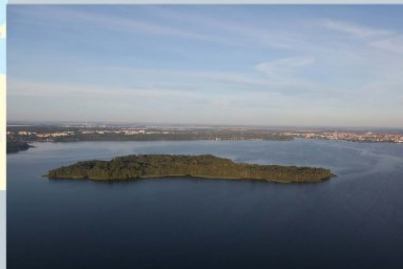

Zdjęcie ©Landesamt für innere Verwaltung MV,
via www.geoportal-mv.de

Obszary specjalnej ochrony ptaków w Meklemburgii i na Pomorzu Przednim

Jeziora schwerińskie (Schweriner Seen)

Zdjęcie ©Landesamt für innere Verwaltung MV,
via www.geoportal-mv.de

Zdjęcie: Harald Hoyer, via Wikimedia Commons - CC-BY-SA-3.0

Obszary ochrony siedlisk w Meklemburgii i na Pomorzu Przednim

Zdjęcie ©Landesamt für innere Verwaltung
MV, via www.geoportal-mv.de

Obszary ochrony siedlisk w Meklemburgii i na Pomorzu Przednim

**Jezioro Tollensesee z
dopływami i przyległymi lasami
(Tollensesee mit Zuflüssen
und umliegenden Wäldern)**

Zdjęcie ©Landesamt für innere Verwaltung
MV, via www.geoportal-mv.de

Chronione obszary średniej wielkości

Niemiecki	Skrót używany w Niemczech	Polski	Skrót używany w Polsce	Powierzchnia (łądowa)	Kategoria IUCN
Naturschutzgebiet	NSG	Rezerwat Przyrody	RP	ok. 20 – 2.000 ha	III
Waldschutzgebiet (pod różnymi nazwami)	Różne	„Las ochronny”	LO	ok. 5 - 200 ha	III
Landschaftsschutzgebiet	LSG	Obszar chronionego krajobrazu	OChK	ok. 20 – 40.000 ha	V

W Niemczech ustanowiony w prawie, ale jeszcze nie powołany - w Polsce brak odpowiednika:

Nationales Naturmonument	NNM	Narodowy Monument Przyrodniczy	-	-	III
--------------------------	-----	--------------------------------	---	---	-----

Rezerваты Природы

- 8.481 obszary o powierzchni 1.301.420 ha
- 3,6 % Niemiec

Duża ilość (60 %) rezerwatów o zbyt małej powierzchni (< 50 ha)

Rezerваты Природы

- 8.481 obszary o powierzchni 1.301.420 ha
- 3,6 % Niemiec

Duża ilość (60 %) rezerwatów o zbyt małej powierzchni (< 50 ha)

Przykład Rezerwatu Przyrody

Zdjęcie © Stiftung Umwelt- und Naturschutz MV

RP Torfowisko
wysokie w Ribnitz k.
Rostocku (Ribnitzer
Grosses Moor)

Obszary chronionego krajobrazu (Landschaftsschutzgebiete)

- 7.409 obszary o powierzchni 10.200.000 ha
- 28,5 % Niemiec

Obszary chronionego krajobrazu podlegają niższej ochronie niż rezerwaty

Obszary chronionego krajobrazu (Landschaftsschutzgebiete)

- 7.409 obszary o powierzchni 10.200.000 ha
- 28,5 % Niemiec

Obszary chronionego krajobrazu podlegają niższej ochronie niż rezerwaty

Przykład obszaru chronionego krajobrazu

OChK Szwajcaria Meklemburska i jezioro Kummerower See (Mecklenburgische Schweiz und Kummerower See)

Widok z miejscowości Vollrathsruehe na
jezioro Malchiner See

Zdjęcie: Doris Antony, via de.wikipedia.org - GFDL i
CC-BY-SA-3.0

Chronione Obszary o małej powierzchni

Rzadko
też:

Niemiecki	Skrót używany w Niemczech	Polski	Powierz- chnia	Kate- goria IUCN
Geschützter Landschaftsbestandteil	gLB	Chroniony element krajobrazu	ok. 0,1 – 5 ha	IV
Flächennaturdenkmal	FND	Obszarowy pomnik przyrody	ok. 0,1 – 5 ha	IV

Obszary
prawnie
chronione
(z listy):

Gesetzlich geschütztes Biotop	GB	Biotop prawnie chroniony	osobny biotop	IV
--	----	-----------------------------	---------------	----

Przykład chronionego elementu krajobrazu

„Góra stawowa” w Karowie, Berlin
(Karower Teichberg)

Zdjęcie:
Boonekamp, via
Wikimedia
Commons – CC0 1.0
(Public Domain)

Przykład biotopu prawnie chronionego

Podmokła łąka,
Bucher-Park,
Berlin

Chroniony wg
prawa landu
Berlina (§ 26
NatSchG Bln)

Chronione Obszary o małej powierzchni

Nie istniejące w Niemczech formy ochrony:

Niemiecki	Polski	Skrót używany w Polsce
Geschützter Natur- und Landschaftsbereich	Zespół przyrodniczo-krajobrazowy	ZPK
Ökologische Nutzfläche	Użytek ekologiczny	UE

Ochrona punktowa

Niemiecki	Skrót używany w Niemczech	Polski	Skrót używany w Polsce	Chronione obiekty
Naturdenkmal	ND	Pomnik przyrody	PP	osobne drzewa i głązy

Tylko w Meklemburgii-Pomorzu Przednim:

Prawnie chroniony
(z listy):

Geschütztes Geotop	-	Chroniony Geotop	-	głązy narzutowe, klify, mierzeje...
---------------------------	---	------------------	---	-------------------------------------

Przykład Pomnika Przyrody

„Hochstein” k. Höhn-Neuhochstein,
Nadrenia-Palatynat (formacja bazaltowa)

Zdjęcie: Martin Kraft,
via Wikimedia
Commons
- CC-BY-SA-3.0

Przykłady chronionego geotopu

Tworzenie mierzei
(na wyspie Hiddensee)

Zdjęcie: Klugschnacker, via Wikimedia
Commons - CC-BY-SA-3.0

Zdjęcie: Helmold Strübing, via Aulis Verlag

Zespół głazów narzutowych
(w obszarze leśnym
“Hullerbusch” k. Feldberg)

Ochrona punktowa

Nie istniejąca w Niemczech forma ochrony:

Niemiecki	Polski	Skrót używany w Polsce
Nachweisstelle	Stanowisko dokumentacyjne	SD

Tablice dla obszarów chronionych

W Niemczech
wschodnich

Zdjęcie © Urban/Ostsee
Anzeiger – Der Rügäner

W Niemczech
zachodnich

Zdjęcie: Taxiarchos228,
via de.wikipedia.org -
GFDL lub CC-BY-SA-3.0

Dziękuję za uwagę!

Zdjęcie: PN Harz

Autor: JesterWr, via
de.wikipedia.org - CC-BY-SA
3.0/de-3.0 lub GFDL